

§ 31 Uppföljning av uppmaningarna i Kairos Palestina-dokumentet

ANDERS NIHLGÅRD:

Vänner! Jag yrkar bifall till motion 2016:25 om uppföljning av uppmaningarna i Kairos Palestina-dokumentet och om att be regeringen ta fram kriterier för när sanktioner kan anses föreligga i samband med folkrättsbrott begångna av Israel och andra stater med liknande brott mot folkrätten.

Den palestinska befolkningen i det av Sverige erkända Palestina är idag i en situation som får alla varningsklockor att ringa. Palestinierna är berövade sina mänskliga rättigheter. De lever under vardagslivets tyranni genom en ockupationsmakt som för varje dag alltmer permanentar sitt förtryck. Hem rivs, rörelsefrihet förhindras, ekonomin söndertrasas, människor fångslas och avrättas och allt mera mark beslagt. Svenska kyrkan kan vara stolt som redan 2012 rekommenderade församlingar att bojkotta ockupationen och att vidta ekonomiska påtryckningsmedel mot Israel. Idag har situationen förvärrats. Det pågår en långsam fördrivning av palestinier och olika påtryckningsmedel används av Israel för att få palestinerna att lämna sitt hemland. Folkrättsinstanser som Human Rights Watch med flera varnar för att situationen kan förvärras än mer.

Därför behövs Svenska kyrkans solidaritet. Genom att uppmuntra församlingarna att utvärdera sina insatser under de senaste 5 åren skapas en medvetenhet och ett långsiktigt engagemang. Det är det som behövs idag. Sverige kan också med sin plats i Säkerhetsrådet från och med nästa år påverka situationen för palestinerna. Den svenska regeringen skulle ha glädje av Svenska kyrkans uppmuntran att fastställa kriterier för när sanktioner bör användas. Redan används sanktioner mot Ryssland för ockupationen av Krim. Vilka kriterier har där använts? Den svenska regeringen bör objektivt granska sina kriterier för främjande av sanktioner mot stater som begår folkrättsbrott. Israel är inget undantag. Ska sanktioner tillgripas ska det ske på en objektiv grund. Det är den processen som min motion vill främja.

Kyrkomötet bör slå vakt om sin frihet att besluta i alla de frågor där jordens liv och mänskligt liv står på spel. Som biskoparna skriver om Kairos: ”Det finns ögonblick som är avgörande och kräver vår handling. En kyrka som tiger när människoliv hotas är ingen kyrka värd namnet. Följ ditt hjärta. Nu är det Kairos Palestina.”

Till sist vill jag passa på att tacka Boel Skoglund, ledamot i Internationella rådet, för den artikel som Anna Karin Hammar med tillstånd av författaren publicerat på Facebook. Du är modig, Boel. Tack.

Bifall till motion 2016:25.

AXEL W KARLSSON:

Ordförande! Jag yrkar avslag på motion 2016:25 och instämmer i utskottets förslag. Jag tycker det är ganska pinsamt och ganska upprörande att höra på den här typen av antijudiska utgjutelser. Det är faktiskt det som det är frågan om. Det är inte så att det finns en Folkrätt med stort F som säger att Israel är en skurkstat. Det finns ju ett annat perspektiv på detta. Det är ett väldigt starkt ideologiserande angrepp på Israel som bortser från en massa fakta. Man kan naturligtvis diskutera det här länge. Kyrkan måste tänka på vad som är hennes uppdrag. Det är inte kyrkans uppdrag att bojkotta en nationalstat. Israel är den judiska nationalstaten. Nationalstater behövs för att folk ska överleva och kunna försvara sig. Detta är deras viktigaste funktioner. Israel blev till en gång genom uttåget ur Egypten. Då hotades folket av utrotning där. De leddes till sitt land. Om vi sedan hoppar över några tusen års historia åter-

upprättades Israel 1948 efter det att några andra krafter hade försökt utrota folket. Det här måste vi tänka på.

Jag har ett papper här i min hand. Det är den tyska kyrkans uttalande om Kairos Palestina-dokumentet. Där skriver man att detta med att bojkotta Israel påminner kyrkorna i Tyskland om upproppet ”Köp inte hos judar” från 1933. Det är alltså något slags nazistliknande angrepp på det judiska folket, som jag ser det. Sedan har man granskat Kairos Palestina-dokumentet och hittat en lång rad oklarheter. Man är väldigt tvetydig när det gäller självmordsbombare. Man är oklar när det gäller Israels erkända gränser, alltså gränserna från 1949. Man bagatelliserar terrorism eller kanske rent av legitimerar den. Man frågar sig här i den tyska kyrkans dokument, om den enda orsaken till palestiniernas nöd är att de, som man brukar säga, är ockuperat av Israel. Det finns exempelvis inte några vidare rättsstatliga strukturer i Palestina.

Därmed har jag inte förnekat att det palestinska folket har rättigheter och att också bilda en nationalstat på något sätt. Det är ju ett enormt svårt diplomatiskt problem att lösa. Jag tror inte man löser det genom bojkottaktioner och att försöka undergräva den judiska statens existens. Det tror som sagt inte heller den tyska kyrkan. Jag anbefaller gärna den tyska kyrkans uttalande från 2010 till studium. Tack så länge.

ANDERS NIHLGÅRD (REPLIK):

Svenska kyrkan har ju redan 2012 beslutat att rekommendera församlingarna att bojkotta ockupationen och att vidta ekonomiska påtryckningsmedel. Det är något som redan är beslutat. För det andra säger jag ingenting om judendomen eller om staten Israels berättigande, utan jag kritiserar den judiska staten Israels regering för dess ockupationer av palestinsk mark. Så prata inte om något som jag inte har pratat om. Tack.

AXEL W KARLSSON (REPLIK):

Det som du kallar för ockupation är ju det som är följden av ett försvarskrig som Israel tvingades in i 1967. Det var väldigt militärt skickligt genomfört och det ledde till att man erövrade områden. Det får man göra enligt folkrätten. Sedan kan man använda de områdena för att förhandla med och så vidare.

Sedan är det så att området som Israel erövrade tillhörde staten Jordanien. De har av sagt sig överhöghet över detta. Det är ju ett slags statslöst område statsrättsligt sett. Som jag har sagt tror jag inte Svenska kyrkan klarar av att lösa det här diplomatiskt. Det är hybris att tro någonting sådant. Men hela andan i Kairos Palestina-dokumentet är alltså ideologiskt antijudiskt, vill jag påstå. Det är mot den judiska nationalstaten och det är oerhört beklämmande att Svenska kyrkan har accepterat detta. Som sagt var, läs gärna den tyska kyrkans uttalande om saken.

ANDERS NIHLGÅRD (REPLIK):

Jag har inte bett att Svenska kyrkan ska lösa de diplomatiska svårigheterna. Det är inte det jag har begärt. Jag har begärt att vi ska uppmuntra regeringen att fastställa kriterier för bojkott. Det är det jag har bett om. Prata inte om någonting som jag inte har pratat om. Tack.

AXEL W KARLSSON (REPLIK):

Man får ju se saken i sitt sammanhang. Man kan inte lösrycka detta varken med kriterier eller med bojkott. Man får se situationen som en helhet. Det är den här helheten jag pekar på som är antijudisk och som syftar till att angripa en nationalstat och undergräva den så mycket som möjligt. Man inbillar sig att man ska kunna komma fram till fred och försoning på den vägen. Jag tror det är fullständigt illusoriskt. Det är dags att vi börjar tänka igenom på nytt hur vi ska ställa oss. Därmed inte sagt att det palestinska folket också har rättigheter. I det tyska dokumentet frågar man för övrigt, om det inte finns några andra och kanske bättre sätt att visa solidaritet med det palestinska folket än att bojkotta Israel och tro att man ska komma fram på den vägen. Sedan har den här bojkotten visat att dialogen mellan kristna och judar mer eller mindre har förstörts.

JAN OLOV SUNDSTRÖM:

Ordförande! Jag företräder utskottet i det här ärendet och vi har föreslagit avslag på motion 2016:25 i båda dess delar. Bakgrunden är delvis den som vi hörde alldeles nyss. Det har pågått en längre process i Internationella rådet, där jag bland annat sitter tillsammans med rätt många andra här inne. Vi har där fört en lång diskussion på ett sansat och balanserat sätt i en väldigt, väldigt svår fråga, vilket det är. Det positionspapper som vi har tagit i rådet är nu på väg fram till kyrkostyrelsen för beslut i december någon gång på sitt sammanträde då. Skälet till detta är just att det naturligtvis är en väldigt svår fråga, som framgick alldeles nyss. Jag tror det är mycket viktigt att man har en balanserad uppfattning i dessa frågor. Det har vi försökt ha i Internationella rådet. Det är för övrigt också bakgrunden till att vi föreslår avslag på men här motionen.

Dessutom var det så att detta från början var en rekommendation. Det innebär att församlingar och andra naturligtvis själva i ett eget bedömande fattar sina egna beslut. Vi tyckte också det var olämpligt att i kyrkomötet fatta beslut om att göra en sådan här undersökning som föreslogs i motionen. Det är ytterligare ett skäl för avslag.

Avslag på motion 2016:25 i alla dess delar.

MARGARETA KARLSSON:

Jag yrkar bifall till motion 2016:25. Det är en svår fråga, det håller jag med om, och det är många aspekter som behöver lyftas in. Men jag skulle vilja lyfta upp den medicinska aspekten lite grand när det är bosättningar som lever isolerade. Ärftliga sjukdomar är vanligt förekommande i de här bosättningarna, bland annat PKU, Fenyلكetonuri, en sjukdom som vi nästan inte ser annars men som ändå ligger ärftligt. Det är begränsade bosättningar och det drabbar barn väldigt tufft. Överhuvud taget att det ska vara isolerade grupper eller bosättningar någonstans som isoleras från övriga människor innebär att man behöver se över de mänskliga rättigheterna. Det handlar inte om att på något sätt angripa judar eller något sådant utan att se detta som ett problem, som man måste ta i och se hur man kan gå vidare med. Tack.

Beslut i ärendet återfinns i kyrkomötets protokoll, § 70.